

Gedoogbeslissing voortzetting tijdelijk opvang asielzoekers tot 01-12-2026, Rondweg 2, Uden

Aanleiding

Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (hierna: COA) heeft eerder een omgevingsvergunning verleend gekregen om tot 30 september 2026 asielzoekers op te vangen aan de Rondweg 2 in Uden (in het Van der Valk hotel). Vanaf 1 oktober 2026 zouden de asielzoekers worden opgevangen op de nieuwe opvanglocatie aan de Boekelsedijk/Emmausweg in Uden. Daarvoor heeft het college van burgemeester en wethouders (hierna: college) op 10 februari 2026 een omgevingsvergunning verleend.

Bij brief van 10 augustus 2026 heeft het COA laten weten dat door vertraging bij de bouw deze locatie pas vanaf 1 december 2026 klaar voor gebruik is. Het COA vraagt het college om voortzetting van de tijdelijk opvang aan Rondweg 2 in Uden toe te staan tot 1 december 2026. Om te voorkomen dat de opvang in de tussentijd moet stoppen en de asielzoekers zonder huisvesting komen te zitten, besluit het college tijdelijk niet handhavend op te treden tegen het gebruik van de opvanglocatie aan de Rondweg 2 in Uden zonder dat daarvoor de benodigde omgevingsvergunning is verleend. Deze beslissing gaat daarover.

Context

In de afgelopen jaren is de wereld, en dus ook Nederland geconfronteerd met een toename van ont-heemden; Oekraïners, asielzoekers en statushouders. Er is een groot tekort aan opvangplekken en dat manifesteert zich tot op vandaag. De regering heeft in de afgelopen jaren dan ook herhaaldelijk en met klem gemeenten opgeroepen bij te dragen aan de oplossing voor de huisvesting. Ondanks alle intenties van gemeenten blijft het tekort aan opvang voor met name asielzoekers veel te groot. Gelet op deze voortdurende tekorten, heeft de regering de taak voor gemeenten om te zorgen voor voldoende opvangplaatsen (inmiddels) ook wettelijk vastgelegd.

Asielzoekers worden opgevangen door het COA op basis van de 'Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers'. Gemeenten zijn op basis van de 'Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen', ook wel de 'Spreidingswet', verplicht een door de minister van Asiel en Migratie te bepalen aantal plekken voor asielopvang te realiseren.

Naast de 'reguliere' asielzoeker kan er ook nog sprake zijn van zogenaamde AMV's. Dit zijn alleenstaande minderjarige vreemdelingen.

Op basis van de Spreidingswet geldt voor de Gemeente Maashorst voor 2026 een opgave voor opvang van 312 asielzoekers en 29 AMV's (totaal 341).

De minister van Asiel en Migratie controleert of gemeenten hun taak uitvoeren.

Gedogen

Vanuit het oogpunt van haar wettelijke taak en de humane opvang die de gemeente voorstaat, kiest de gemeente ervoor om in de periode gelegen tussen het eindigen van de tijdelijke omgevingsvergunning voor het tijdelijk opvangen van 300 asielzoekers aan Rondweg 2 in Uden en de realisatie van een nieuwe opvanglocatie aan de Boekelsedijk/Emmausweg in Uden het gebruik van de opvanglocatie aan Rondweg 2 in Uden zonder de benodigde omgevingsvergunningen voor een korte tijd toe te staan. Dit is gedogen. In deze gedoogbeslissing lichten wij toe hoe wij tot deze beslissing zijn gekomen en welke voorwaarden er gelden voor het gedogen.

Tijdelijke opvang; stand van zaken

Aan het COA is op 19 december 2023 een omgevingsvergunning verleend voor de tijdelijke opvang van 300 asielzoekers tot en met 30 september 2026. De vergunning maakt het mogelijk om af te wijken van het bestemmingsplan en units, hekwerk, fietsenstalling, voetbalkooi en mogelijk cameramasten op het adres Rondweg 2 in Uden te plaatsen. Na 30 september 2026 mag het gebouw en omliggend terrein niet meer worden gebruikt als opvanglocatie. Ook moet de situatie van voor de vergunning hersteld worden.

Aan het COA is op 10 februari 2026 een vergunning verleend voor de bouwactiviteit (omgevingsplan) en het afwijken van de regels in het omgevingsplan voor het realiseren van een tijdelijke opvanglocatie voor maximaal 300 asielzoekers (gebruiksduur van 10 jaar) op het adres Boekelsedijk/Emmausweg in Uden. De gebruiksperiode vangt aan op het moment dat de eerste asielzoeker wordt opgevangen.

Aan het COA is op 10 april 2026 een vergunning voor de technische bouwactiviteit voor het realiseren van de tijdelijke opvanglocatie voor 300 asielzoekers met een gebruiksduur van 10 jaar op de adressen

Emmausweg 1 t/m 51(oneven) en Emmausweg 2 t/m 36 (even) in Uden verleend. De gebruiksperiode vangt aan op het moment dat de eerste asielzoeker wordt opgevangen.

Aan het COA is op 20 augustus 2026 een vergunning voor het tijdelijke plaatsen van een biogasinstallatie en afwijken van het omgevingsplan op het adres Boekelsedijk nabij Emmausweg 1 t/m 51 (oneven) en Emmausweg 2 t/m 36 (even) verleend. De vergunning is verleend voor een netto gebruiksperiode van maximaal 10 jaar. De vergunning geldt van 25 augustus 2026 tot en met 24 augustus 2036. De vergunning eindigt eerder dan 10 jaar als er eerder een netaansluiting in gebruik is en op het moment dat het asielzoekerscentrum niet meer in gebruik is.

Het COA en zijn aannemers zijn hard aan het werk op de Boekelsedijk/Emmausweg in Uden. Al vanaf het moment van locatiekeuze wisten we dat de planning om er met opvang te starten op 1 oktober 2026 zeer ambitieus was. Ambitieus maar haalbaar. Het COA heeft medio juli 2026 laten weten dat door een aantal tegenvallers deze datum niet meer haalbaar is. De nieuwe planning van het COA is dat de opvang aan Boekelsedijk/Emmausweg in Uden 2 maanden later zal openen, op 1 december 2026.

Het college verzocht het COA om een bestuurlijk overleg over de oorzaak van de vertraging van de realisatie van het asielzoekerscentrum. Het college liet het COA weten vast te houden aan de geplande openingsdatum

Het COA berichtte het college op 16 juli 2026 dat de vertraging veroorzaakt wordt door:

- benodigde aanpassing van funderingen;
- leveringsproblemen bij de leverancier van de units;
- vergunning van de tijdelijke biogasinstallatie is nog niet verkregen;
- niet werkbare dagen door het warme weer;
- aansluiting water is vertraagd.

Deze punten leiden tot een nieuwe planning met een geplande openingsdatum van 1 december 2026.

Aangezien menswaardige opvang landelijk nijpend is en de opvanglocatie al als zodanig in gebruik is, is het de wens van het COA het gebruik van de locatie aan Rondweg 2 in Uden tot 1 december 2026 te mogen voortzetten. Ook voor de gemeente is het belang van doorlopende opvang groot. Op de locatie aan Rondweg 2 in Uden worden maximaal 300 asielzoekers en statushouders opgevangen. Er worden géén AMV'ers op deze locatie opgevangen. Als de locatie niet tot 1 december 2026 gebruikt mag worden, raken de bewoners mogelijk dakloos omdat er een nijpend tekort aan opvanglocaties is. We kennen de huidige groep asielzoekers die nu in de noodopvang aan Rondweg 2 in Uden verblijven en willen hen graag continuïteit bieden. Hun kinderen zitten op school en een aantal van hen werkt of is op een andere manier maatschappelijk actief. Daarnaast zijn vanuit de gemeenschap meerdere vrijwilligers betrokken bij deze mensen.

De gemeenteraad nam in de raadsvergadering van 29 juli 2026 een motie aan waarin de gemeenteraad het college oproept om (samengevat) de omwonenden, de bewoners van de huidige noodopvanglocatie bij Van der Valk en de gemeenteraad te laten participeren bij een beslissing over de verlenging van de opvang op deze locatie.

Planologisch kader

Voor de opvanglocatie geldt op grond van het ter plaatse geldende bestemmingsplan 'Uden Noord II', dat onderdeel is van het omgevingsplan van de gemeente Maashorst, de enkelbestemming 'Horeca'. Op grond van deze bestemming zijn toegestaan: horecabedrijven in de categorie 1 en 2, vergader- en cursusaccommodaties en, kort gezegd, bijbehorende voorzieningen (bijvoorbeeld groen). Het bestemmingsplan staat het gebruik van het perceel als tijdelijke opvanglocatie niet toe.

Het geldende bestemmingsplan kent voor tijdelijke opvang ook geen binnenplanse afwijkingsmogelijkheden. Dit betekent dat er op grond van artikel 5.1, eerste lid, van de Omgevingswet een omgevingsvergunning nodig is voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit om het gebruik van de opvanglocatie als tijdelijke opvang voor asielzoekers voort te zetten.

Het college heeft op grond van de Omgevingswet de bevoegdheid een (tijdelijke) ontheffing van het bestemmingsplan te verlenen.

Het is onmogelijk om binnen de korte periode tussen indienen van een aanvraag en het verstrijken van de geldigheidstermijn (30 september 2026) van de aan het COA op 19 december 2023 verleende vergunning, een (verlengde) omgevingsvergunning met volledige rechtskracht te verlenen. De hiervoor te doorlopen procedure neemt langere tijd in beslag.

Voor de periode vanaf 1 oktober 2026 tot aan het moment dat het COA de opvanglocatie aan Boekelsedijk/Emmausweg in Uden in gebruik kan nemen, is een gedoogbeslissing daarom wenselijk.

Beginselflicht tot handhaving

Het is vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State dat het bevoegd gezag, in dit geval het college, bij overtreding van wettelijke voorschriften in beginsel verplicht is om daar handhavend tegen op te treden. Onder bijzondere omstandigheden kan worden afgezien van handhavend optreden en kan de strijdigheid met wet- en regelgeving tijdelijk worden gedoogd.

Het college neemt een gedoogbesluit om formeel vast te leggen niet handhavend te willen optreden tegen het tijdelijk voortgezette gebruik van Rondweg 2 in Uden. Formeel is de (nood)opvang strijdig met de bestemming.

Volgens relevante rechtspraak is gedogen aanvaardbaar als:

1. Het gedogen beperkt is in omvang en/of tijd;
2. Het gedogen expliciet bij een besluit gebeurt;
3. Sprake is van een zorgvuldige en kenbare belangenafweging;
4. Duidelijke voorwaarden aan het gedogen worden gesteld;
5. Regelmatig wordt bezien of de situatie zodanig is dat gedogen nog gerechtvaardigd is en of aan de voorwaarden die aan het gedogen zijn gesteld wordt voldaan.

Voorts dient het gedogen beperkt te blijven tot drie uitzonderingssituaties, te weten overmachtssituaties, overgangssituaties en situaties waarin handhavend optreden onevenredig is in verhouding tot de daarmee te dienen belangen.

Zoals hiervoor is toegelicht, is het gedogen in dit geval beperkt in de tijd (van 1 oktober tot 1 december 2026) en nemen wij hiervoor een gedoogbeslissing. Daarnaast hebben wij een belangenafweging verricht en hebben wij duidelijke voorwaarden aan het gedogen gesteld. Dit lichten wij hierna verder toe. Ook zullen wij nagaan of gedogen nog steeds gerechtvaardigd is en of aan de voorwaarden wordt voldaan.

Belangenafweging

Zoals in de aanleiding is geformuleerd, heeft de gemeente Maashorst gekozen voor een actieve rol in de opvang van ontheemden, waaronder asielzoekers. De gemeente Maashorst is ook verplicht op grond van de Spreidingswet in 2026 341 asielzoekers op te vangen.

Het college heeft in de afgelopen periode alle belangen afgewogen. Het resultaat van die afweging mag niet leiden tot nadelige gevolgen voor inwoners die voor hen onevenredig zijn tot het doel van de gedoogbeslissing. Hierbij hebben we alle belangen in ogenschouw genomen en hebben we, naast de maatschappelijke en humanitaire belangen, ook de belangen van de omwonenden, de bewoners van de opvanglocatie en de wensen en bedenkingen van de gemeenteraad meegewogen.

De omwonenden van het Van der Valk hotel ontvingen omstreeks 22 augustus 2026 een brief waarin hen gevraagd werd aandachtspunten die voor hen belangrijk zijn bij de afweging van alle belangen voor 7 september met de gemeente te delen. 137 van de 2.400 aangeschreven omwonenden hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid hun aandachtspunten bekend te maken. Het overgrote deel van de omwonenden geeft aan geen bezwaar te hebben tegen een verlenging van de noodopvang met 2 maanden. De meeste omwonenden geven aan geen overlast te ervaren. Meerdere omwonenden vinden het belangrijk dat de huidige bewoners van de noodopvang niet belast worden met een extra verhuizing. Sommige omwonenden vragen aandacht voor de overlast van jongeren die het Foodcourt bezoeken. Er zijn 'slechts' 10 reacties van omwonenden die het niet eens zijn met het verlengen van noodopvang in het Van der Valk.

Aan de bewoners van de noodopvanglocatie is tijdens een bewonersraadpleging op 24 augustus 2026 gevraagd wat het uitstel van de verhuizing van 1 oktober tot 1 december 2026 voor hen betekent. Voor de bewoners levert de verhuizing stress op. Als zij in twee maanden tijd 2x zouden moeten verhuizen brengt dat heel veel stress met zich mee. De kinderen gaan naar school. Verhuizen brengt voor hen ook onzekerheid met zich mee. De bewoners zijn bang voor protesten bij de nieuwe locatie. Verschillende bewoners verkeren nog in onzekerheid over hun verblijfsstatus. Dat zorgt voor veel onzekerheid en een gevoel van machteloosheid. De bewoners ervaren het overleg als een klein stukje regie teruggeven en dat wordt op prijs gesteld.

De leden van de gemeenteraad hebben schriftelijk hun wensen en bedenkingen kenbaar gemaakt. De meerderheid vindt 1 december 2026 als uiterste einddatum voor een verlenging van de noodopvang in Van der Valk. Er zijn bedenkingen geuit over het afwijken van eerder gemaakte afspraken. Diverse fracties vragen om borging van afspraken met het COA over veiligheid, toezicht, vervoer, leefbaarheid, overlast en kosten. Ook geven fracties aan dat het belangrijk is dat de huidige bewoners van de noodopvang naar de opvanglocatie aan de Boekelsedijk/Emmausweg verhuizen.

Tussen 1 oktober 2026 en 1 december 2026 worden maximaal 300 asielzoekers opgevangen op de locatie Rondweg 2 in Uden. Er vindt geen uitbreiding plaats van het aantal bewoners en het gebruikso-

pervlak. Er zal daarom ook geen wijziging zijn van de verkeersaantrekkende werking. De bestaande beheer- en beveiligingsstructuur blijft gehandhaafd.

Het nadeel wat de omwonenden tijdelijk mogelijk zullen ondervinden, is niet onevenredig in verhouding met de aan de gedoogbeslissing te dienen doelen. Gelet op de korte duur van de overtreding van de regels van het bestemmingsplan en de maatregelen die zijn genomen om de opvang zo goed mogelijk in te passen, is het college van mening dat vanwege het zwaarwegend humanitair belang het gedogen van de tijdelijke strijdigheid gerechtvaardigd is. Dit belang, en daarmee de gevolgen als de opvang niet kan worden voortgezet, wegen volgens het college in dit geval zwaarder dan het belang van handhaving van de regels van het ter plaatse geldende bestemmingsplan. Bovendien zijn de nadelen voor de omwonenden wat het college betreft, beperkt. Wij lichten dat toe.

Verkeersveiligheid

Zoals hiervoor al opgemerkt zal de tijdelijke voortzetting van het gebruik van de locatie als (tijdelijke) opvanglocatie niet leiden tot een toename van het aantal verkeersbewegingen of tot anderszins verkeersonveilige situaties leiden.

Brandveiligheid

De Veiligheidsregio Brabant-Noord heeft de locatie beoordeeld. Het gebouw is op het gebied van brandveiligheid nog steeds geschikt voor gebruik door het COA. De voorwaarden worden vanuit toezicht gecontroleerd.

Toezicht en beheer

In het belang van het borgen van een goed woon- en leefklimaat van de inwoners en de openbare orde en veiligheid, in het bijzonder voor de inwoners die woonachtig zijn in de directe omgeving van de opvanglocatie, heeft het COA in samenwerking met een beveiligingsbedrijf voorzien in een 24-uurs beveiliging en bereikbaarheid van de opvanglocatie. Ook is 24 uur per dag in de opvanglocatie een locatiemanager aanwezig of bereikbaar die fungeert als aanspreekpunt voor omwonenden en derden, zoals hulpverleners, waarvan het noodzakelijk is dat deze in de opvanglocatie aanwezig zijn. Gedurende de afgelopen ruim 2,5 jaar hebben zich ook geen noemenswaardige incidenten in de directe omgeving van de opvanglocatie voorgedaan.

Uitgaande van het (tijdelijke) voortgezette gebruik van de opvanglocatie, waarbij maximaal 300 asielzoekers in de opvanglocatie verblijven, zijn er geen omstandigheden die leiden tot een verslechtering van het woon- en leefklimaat in de directe omgeving van de opvanglocatie.

Communicatie/Participatie

De gemeente hecht aan het belang van een zorgvuldige en volledige communicatie over het (tijdelijk) gebruik van de opvanglocatie als (tijdelijke) opvanglocatie en ontwikkelingen dienaangaande. De gemeente realiseert zich dat dit besluit impact heeft op de inwoners van de gemeente en met name op de direct omwonenden. Er is vanaf het bekend worden van het voornemen tot verlenging van de noodopvang aan Rondweg 2 in Uden contact geweest met omwonenden, onder meer via een omwonendenoverleg en via het versturen van een brief. Het COA zal het omwonendenoverleg blijven voortzetten totdat alle asielzoekers uit de noodopvang verhuisd zijn. De gemeente zal de omwonenden en de gemeenteraad blijven informeren over de stand van zaken met betrekking tot de voortgezette noodopvang en de verhuizing naar de opvanglocatie aan de Boekelsedijk/Emmausweg.

Beslissing

Gelet op het hiervoor overwogene, waaruit blijkt dat de behoefte aan voortzetting van de (tijdelijke) noodopvang aan Rondweg 2 in Uden dermate dringend en acuut is, de omwonenden geen onevenredige gevolgen ondervinden van deze tijdelijke voortzetting van de opvang en er door de gemeenteraad geen wensen en bedenkingen zijn geuit dit tot een ander besluit aanleiding geven, besluit het college om onder navolgende voorwaarden te gedogen dat:

De locatie, zijnde Van der Valk, gelegen aan Rondweg 2 in Uden, gemeente Maashorst, kadastraal bekend UDN00, sectie O, nummer 1728, in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan 'Uden Noord II', (tijdelijk) als opvanglocatie wordt gebruikt.

Voorwaarden

Aan deze gedoogbeslissing verbindt het college de hiernavolgende voorwaarden:

- A. Gedurende de duur van deze gedoogbeslissing zullen maximaal 300 asielzoekers in de opvanglocatie verblijven.
- B. Deze gedoogbeslissing geldt voor de periode van 1 oktober 2026 tot 1 december 2026

- C. Na het verstrijken van de termijn van deze gedoogbeslissing, wordt door het COA het strijdige gebruik van de locatie met onmiddellijke ingang gestaakt en de voorzieningen die daarin zijn aangebracht ten behoeve van de opvang, indien nodig, direct en permanent verwijderd.
- D. Het goedgekeurde veiligheidsplan moet aanwezig zijn en worden nageleefd.
- E. De bestuursovereenkomst van 5 maart 2026 blijft onverkort van toepassing. In deze bestuursovereenkomst zijn de afspraken over de samenwerking, taken en verantwoordelijkheden van de gemeente en het COA vastgelegd. De aanvullende afspraken over de tijdelijke verlenging van de opvang tot 1 december 2026 worden vastgelegd in een addendum op deze bestuursovereenkomst;
- F. Alle risico's, van welke aard en in welke omvang dan ook, van het gebruik en de inrichting van de locatie als tijdelijke opvanglocatie, liggen bij het COA.

Het college behoudt zich alle rechten voor om deze gedoogbeslissing op enig moment, als de omstandigheden naar zijn oordeel hierom vragen, in te trekken.

Bekendmaking en inwerkingtreding gedoogbeslissing

Op basis van artikel 3:40 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) treedt een besluit niet in werking voordat het bekend is gemaakt. Vervolgens bepaalt artikel 3:41 lid 1 Awb dat de bekendmaking van besluiten die tot een of meer belanghebbenden zijn gericht, geschiedt door toezending of uitreiking aan hen, onder wie begrepen de aanvrager. In dit geval ligt er geen aanvraag van een partij om de (tijdelijke) opvang van asielzoekers te gedogen, zodat onderhavige gedoogbeslissing ambtshalve wordt genomen en in die zin kwalificeert als een gedoogbeslissing van algemene strekking. De bekendmaking van de gedoogbeslissing zal, overeenkomstig artikel 3:42 van de Awb en de artikelen 5 en 6 van de Bekendmakingswet, gebeuren door plaatsing van de gedoogbeslissing in het elektronisch gemeenteblad van de gemeente Maashorst op www.officielebekendmakingen.nl.

Rechtsmiddelen

Op grond van een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 24 april 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:1356) kunnen tegen een gedoogbeslissing geen rechtsmiddelen, zoals bezwaar, worden ingesteld. Wel kan een verzoek om handhaving worden ingediend bij het college van burgemeester en wethouders. Tegen het besluit dat het college daarop neemt, staan wel rechtsmiddelen open.

Vragen en informatie

Voor vragen en informatie kan contact worden opgenomen met het algemene telefoonnummer van de gemeente Maashorst, 0413-281911. Daarnaast vindt u ook informatie op de website van de gemeente: www.gemeentemaashorst.nl.

Maashorst, 28 september 2026

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,

*J.A.G.M. van Aaken
Gemeentesecretaris*

*J.A. van der Pas
Burgemeester*